

ÂYETÜ'L-KÜRSÎ

Âyetü'l-Kürsî ile İlgili Âyetler

“Şüphesiz Rabbiniz Allah, gökleri ve yeri altı günde yarattı, sonra Arş üzerine hükümran oldu. O, geceyi durmadan onu kovalayan gündüze bürüyüp örter; Güneş, Ay ve yıldızlar emrine âmâdedir. İyi biliniz ki yaratma ve emir O'nundur. Âlemlerin Rabbi olan Allah ne yücedir.” Arâf, 54

“Eğer aldırmazlarsa onlara de ki: Bana Allah yeter. O'ndan başka ilâh yoktur. Ben O'na dayanmaktayım ve O, büyük Arş'ın Rabbidir.” Tevbe, 129

“Rabbiniz o Allah'tır ki, gökleri ve yeri altı günde yarattı, sonra Arş üzerine istivâ etti (onu hükmü altına aldı), işi tedbir eyliyor. O'nun izni olmaksızın hiç kimse şefâatçi olamaz. İşte Rabbiniz olan Allah budur. O'na ibâdet ediniz! Hâlâ düşünüp ibret almayacak mısınız?” Yûnus, 3

“O, öyle bir Allah'tır ki, hanginizin daha güzel amel işleyeceğini imtihan etmek için gökleri ve yeri altı günde yarattı. Arş'ı da su üstündeydi. Onlara 'öldükten sonra tekrar dirileceksiniz' dersin, o kâfirler de kesinlikle sana: 'Bu apaçık bir sihirden başka bir şey değildir.' diyecekler.” Hûd, 7

“Allah O'dur ki, gökleri direksiz yükseltti, onu görüyorsunuz, sonra Arş üzerine istivâ etti, Güneş'i ve Ay'ı emrine boyun eğdirdi. Her biri belli bir vakte kadar akar gider. Bütün işleri O yönetiyor. Âyetleri O açıklıyor ki, Rabbinizin huzuruna çıkacağınızı iyi bilirsiniz.” Ra'd, 2

“(Ey Muhammed!) De ki: Eğer dedikleri gibi Allah ile birlikte ilâhlar olsaydı, o zaman bu ilâhlar Arş'ın sahibine bir yol ararlardı!” İsrâ, 42

“O Rahmân (kudret ve hakimiyetiyle) Arş'a hakim oldu.” Tâ-Hâ, 5

“Eğer yer ile gökte Allah'tan başka ilâhlar olsaydı, bunların ikisi de muhakkak fesada uğrar yok olurdu. O halde Arş'ın Rabbi olan Allah, onların vasfette oldukları şeylerden (bütün noksanlıklardan) berîdir, münezzehtir.” Enbiyâ, 22

“‘Yedi kat göklerin Rabbi, azametli Arş'ın Rabbi kimdir?’ diye sor.” Mü'minûn, 86

“Mutlak hâkim ve hak olan Allah, çok yücedir. O'ndan başka ilâh yoktur. O, bereketli Arş'ın sahibidir.” Mü'minûn, 116

“Gökleri, yeri ve ikisinin arasındakileri altı günde yaratan, sonra Arş'a hükmeden Rahmân'dır. Haydi ne dileyeceksen o her şeyden haberdar olandan (Rahmân) dile.” Furkân, 59

“(Halbuki) O büyük Arş'ın sahibi olan Allah'tan başka tapılacak yoktur.” Neml, 26

“Allah O'dur ki, gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri altı günde yaratmış, sonra Arş üzerine istivâ buyurmuştur (hakim olmuştur). Sizin için O'ndan başka ne bir dost vardır, ne de bir şefâatçi! Artık düşünmeyecek misiniz?” Secde, 4

“Meleklerin de Arş'ın etrafını kuşatarak, Rablerine hamd ile tesbih ettiklerini görürsün. Artık halk arasında hak ile hüküm icra edilip 'âlemlerin Rabbi Allah'a hamdolsun' denilmektedir.” Zümer, 75

“Arş'ı taşıyanlar ve onun etrafındakiler, Rablerinin hamdiyle tesbih ederler ve O'na inanırlar. İman etmişler için de şöyle bağışlanma dilerler: Ey Rab-bimiz! Rahmetin ve ilmin her şeyi kuşatmıştır. O, tevbe edip senin yoluna uyanları bağışla, onları cehennem azâbından koru.” Mü'min, 7

“O dereceleri yükselten Arş'ın sahibi Allah, o buluşma günününün (kıyâmetin) dehşetini haber vermek için kullarından dilediği kimseye emrinden ruh (melek) indiriyor.” Mü'min, 15

“Göklerin ve yerin Rabbi, Arş'ın Rabbi onların nitelendirdikleri şeyden münezzehdir, yücedir.” Zuhruf, 82

“O'dur ki gökleri ve yeri altı günde yarattı. Sonra Arş üzerine istivâ etti (hükümran oldu). Yere gireni, ondan çıkanı, gökten ineni, ona çıkanı bilir. Nerede olsanız O sizinle beraberdir. Allah yaptıklarınızı görmektedir.” Hadîd, 4

“Melekler de onun etrafındadır, O gün Rabbinin Arş'ını bunların da üstünde sekiz melek yüklenir.” Hâkka, 17

“O elçi güçlüdür, Arş'ın sahibinin yanında çok itibarlıdır.” Tekvîr, 20

“Arş'ın sahibidir, yücedir.” Burûc, 15

Âyetü'l-Kürsî ile İlgili Hadisler

“Ravi Ebû Hureyre (r.a),

Hiz. Peygamber (s.a.s) şöyle buyurdular: ‘Her şeyin bir şerefesi var. Kur’ân-ı Kerîm’in şerefesi de Bakara Sûresi’dir. Bu sûrede bir âyet vardır ki, Kur’an âyetlerinin efendisidir: Âyetü'l-Kürsî.’”¹

“Ravi Ebû Hureyre (r.a),

Resûlullah (s.a.s) beni Ramazan zekâtını muhafazaya tayin etmişti. Derken kara bir adam gelerek zahîreden avuç avuç almaya başladı. Ben derhal kendisini yakaladım ve: ‘Seni Resûlullah’a (s.a.s) çıkaracağım.’ dedim. Bana: ‘Ben fakir ve muhtaç bir kimseyim, üstelik üzerimde bakmak zorunda olduğum çoluk-çocuk var, ihtiyaçlarım cidden çoktur,

1 Tirmizî, *Sevabul-Kur’an* 2, (2881)

şiddetlidir.’ dedi. Ben de onu salıverdim. Sabah olunca, Hz. Peygamber (s.a.s): ‘Ey Ebû Hureyre! Dün akşamki esirini ne yaptın?’ diye sordu. Ben: ‘Ey Allah’ın Resûlü, bana şiddetli ihtiyacından ve çoluk-çocuktan dert yandı. Bunun üzerine ona acıyarak salıverdim.’ dedim. Resûlullah (s.a.s): ‘Ama o sana muhakkak yalan söyledi. Haberin olsun, o tekrar gelecek!’ buyurdu. Bu sözünden anladım ki, herif tekrar gelecek. Binâ-naleyh onu beklemeye başladım. Derken yine geldi ve zahîreden avuçlamaya başladı. Ben de derhal yakaladım ve: ‘Seni mutlaka Resûlullah’a (s.a.s) çıkaracağım.’ dedim. Yine yalvararak: ‘Beni bırak, gerçekten çok muhtacım, üzerimde çoluk-çocuk var, bir daha yapmam.’ dedi. Ben yine acıdım ve salıverdim. Ertesi gün Resûlullah (s.a.s): ‘Ey Ebû Hureyre, dün geceki esirini ne yaptın?’ diye sordu. Ben: ‘Ey Allah’ın Resûlü, bana ihtiyacından çoluk-çocuğundan dert yandı. Ben de acıdım ve salıverdim.’ dedim. ‘Ama’ dedi, Resûlullah: ‘O yalan söyledi fakat yine gelecek.’ Üçüncü sefer yine gözetledim. Yine geldi ve zahîreden avuç avuç almaya başladı. Onu yine yakalayıp: ‘Seni mutlaka Hz. Peygamber’e (s.a.s) götüreceğim. Bu üçüncü gelişin, üstelik sıkılmadan başka gelmeyeceğim deyip, yine de geliyorsun.’ dedim. Yine bana rica ederek şöyle söyledi: ‘Bırak beni, sana birkaç kelime öğreteyim de Allah onlarla sana fayda ulaştırsın.’ Ben: ‘Nedir bu kelimeler söyle!’ dedim. Bana dedi ki: ‘Yatağa girdin mi Âyetü’l-Kürsî’yi sonuna kadar oku. Bunu yaparsan Allah senin üzerine muhafız bir melek diker, sabah oluncaya kadar sana şeytan yaklaşamaz.’ Ben yine acıdım ve serbest bıraktım. Sabah oldu, Resûlullah (s.a.s): ‘Dün akşamki esirini ne yaptın?’ diye sordu. Ben: ‘Ey Allah’ın Resûlü, bana birkaç kelime öğreteceğini, bunlarla Allah’ın bana faide ihsan buyuracağını söyledi, ben de kendisini yine serbest bıraktım.’ dedim. Resûl-i Ekrem (s.a.s): ‘Neymiş onlar?’ dedi. Ben: ‘Efen-dim, döşegine uzandığın vakit Âyetü’l-Kürsî’yi başından sonuna kadar oku. (Bunu okursan) Allah’ın koyacağı bir muhafız üzerinden eksik olmaz ve tâ sabaha kadar şeytan sana yaklaşmaz!’ dedi, cevabını verdim. Resûlullah (s.a.s) bunun üzerine: ‘(Bak hele!) o koyu bir yalancı olduğu halde, bu sefer doğru söylemiş. Ey Ebû Hureyre! Üç gecedir kiminle

konuştuğunu biliyor musun?’ dedi. Ben: ‘Hayır!’ cevabını verdim. ‘O bir şeytandı.’ buyurdular.”²

“Salı günü gündüzün ortasında veya güneş yükseldiğinde kim ki her rekâtında bir Fâtiha, bir Âyetü'l-Kürsî ve üç İhlâs okumak sûretiyle on rekât namaz kılsa, yetmiş gün defterine günah yazılmaz, bu yetmiş gün içerisinde ölürse şehit olarak ölür ve yetmiş senelik günahı bağışlanır.”³

---

2 Buhârî, *Vekâlet* ,10

3 Gazâlî, *İhyâu Ulûmi'd-dîn* 1/539

ÂYETÜ'L-KÜRSÎ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا
يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

“Allâhu lâ ilâhe illâ huvel hayyul kayyûm, lâ te’huzuhu sinetûn ve lâ nevm, lehu mâ fis semâvâtî ve mâ fil ard, menzellezî yeşfeu indehû illâ bi iznih ya’lemu mâ beyne eydihim ve mâ halfehum, ve lâ yuhîtûne bi şey’in min ilmihî illâ bi mâ şâe, vesia kursiyyuhus semâvâtî vel arda, ve lâ yeûduhu hıfzuhumâ ve huvel aliyyul azîm.” (Allah’tan başka hiçbir ilâh yoktur. O, daima diridir; Hayy’dır. Bütün varlığın idaresini yürütendir; Kayyûm’dur. O’nu ne gaflet basar, ne de uyku. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O’nundur. İzni olmadan huzurunda şefâat edecek olan kimdir? O, kulların önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini bilir. Onlar ise O’nun dilediği kadarından başka ilminden hiçbir şey kavrayamazlar. O’nun kürsîsi, bütün gökleri ve yeri kucaklamıştır. Onların her ikisini de görüp gözetmek O’na ağırlık vermez. O, çok yücedir, çok büyüktür. ⁴⁾

“Allah öyle bir ilâh ki, O’ndan başka ilâh yok. Bâkî, her an bütün hilkat üzerine hakim ve kaim. Ne uyuklar, ne uyur. Göklerde, yerde ne varsa

4 Elmalılı M. Hamdi Yazır, *Kur’ân-ı Kerim Meali*, sad. Yrd. Doç. Lütfullah Müftüoğlu, Murat Haliloğlu, Tuva Yayın, İstanbul 2010, 33. Baskı, s. 37

hep O'nun. Kim tasavvur edebilir ki kalksın da izni olmaksızın O'nun yanında şefâat eyleyebilsin? Mahlûkatın işlediklerini, işleyeceklerini bilir. Mahlûkatı ise ilm-i ilâhî'sinden ancak O'nun dilediğini kavrayabilir. İlmi bütün gökleri ve yeri kucaklar ve bunların nigâhbanlığı (*koruyuculuk*) (*bunları ademden sıyânet*) Kendisine ağır gelmez. Yüksek, büyük yalnız O (*ancak O'nun Zât-ı Kibriyâsi*).”⁵

Âyetü'l-Kürsî ile ilgili Genel Bilgi

“Âyetü'l-Kürsî,

Bakara Sûresi'nin tevhid akîdesini anlatan 255. âyetinin adı. Adını, âyetin içinde geçen ve 'taht, hükümranlık, ilim, kudret' gibi mânâlara gelen kürsî kelimesinden almıştır. Nazillili Muhammed Hakkı, Âyetü'l-Kürsî'nin fazileti hakkında doksan beş hadis ve ayrıca bu âyet için doksan üç isim tespit ettiğini kaydettikten sonra kendisinin önem verdiği bazı delillere dayanarak âyetin kırk kadar adını zikretmektedir (*bk. Hâzinetü'l-esrâr, s. 125-138*). Genellikle bu isimler ya Âyetü'l-Kürsî'nin fazileti (*a'zamü'l-âyât, seyyidetü âyi'l-Kur-ân, efdala âyi'l-Kur-ân, eşrefü âyi'l Kur-ân*) veya konusu (*âyetü sıfâtillah, âyetü't-tevhid*) yahut da okunduğu takdirde sağlayacağı faydalar (*el-âyetü'l-hâfıza, el-âyetü'd-dâfi'a*) göz önünde bulundurarak düşünülmüş ve düzenlenmiştir.

Tamamı on cümleden ibaret olan Âyetü'l-Kürsî'de Allah Teâlâ'nın birliği, O'nun Hayy (*daima diri*) ve Kayyûm (*zâtı ile kaim*) olduğu, uyuklama ve dalgınlık gibi beşerî sıfatlardan münezzeh olup kâinatı kendi tasarrufunda bulundurduğu, O'nun izni olmadan kimsenin şefâat edemeyeceği, bilgisinin ezel ve ebedi kuşattığı, kudretinin arz ve semâları kapladığı ve zâtının çok yüce olduğu bildirilerek, tevhid inancının esasları açık bir şekilde ifade edilmiştir.

Âyetü'l-Kürsî'nin fazileti hakkındaki bazı hadislerde Hz. Peygamber, Kur'an'da en büyük âyetin Âyetü'l-Kürsî olduğunu (*Müslim, "Müsâfirîn", 258; Ebû Dâvûd, "Şalât", 352, "Hurûf", 1*), yatağına girerken

⁵ Mehmet Âkif Ersoy, *Kur'an Meali*, Mahya Yayınları, İstanbul 2012, 1. Baskı, s. 87

onu okuyan kimseyi Allah'ın koruyacağı ve şeytanın ona yaklaşamayacağı (Buhârî, "Vekâlet", 10), bu âyetin içinde Allah'ın en yüce isminin bulunduğu (Müsned, VI, 461) ve Kur'an âyetlerinin efendisi olduğunu (Tirmizî, "Fezâ'ilü'l-Kur'an", 2) haber vermiştir. Rivâyet tefsirlerinde yer alan bazı hadislerde de Âyetü'l-Kürsî'yi okuyana Allah'ın hemen bir melek göndereceği, ertesi güne kadar bu meleğin onun iyiliklerini yazacağını ve kötülüklerini sileceği, farz namazların arkasından onu okuyanın da öldüğü zaman cennete gireceği ifade edilmiştir. Bu hadislerde işaret edilen fazileti sebebiyledir ki Âyetü'l-Kürsî namazların sonunda genellikle okunan bir âyettir. Aynı inançla namaz dışında da sık sık okunan âyetler arasında yer alır."⁶

"Bu âyete 'Âyetü'l-Kürsî' denilir. Bu âyet, ilâhî saltanatın ve hükümdarlığın son derece açık ve özet anlatımını ve Allah Teâlâ'nın zâtını ve sıfatını hem tarif ve hem gökler ve yeryüzünün ve çevrelerinin yaratılmasını, ayakta durması ve düzeni, miktar ve muhafazası, hayat sırrı, ilim sırrı, hakimiyet sırrı vb. gibi maddî ve mânevî kuvvetlerinin son derece açık şahitliği ile ispat ederek bütün ilâhiyat meselelerinin ana noktasını, Allah'ın kürsüsü gibi geniş bir kapsam ile kavramış bulunduğundan bütün Kur'an âyetleri arasında konusu ile uygun olmak üzere en yüksek bir şeref ve kıymete sahiptir. Nitekim Resûlullah (s.a.s): 'Kur'an'da en büyük âyet, Âyetü'l-Kürsî'dir. Bunu her kim okursa, Allah o saat bir melek gönderir, ertesi güne kadar iyiliklerini yazar ve günahlarını siler. Bu âyet bir evde okunsun da şeytanlar onu otuz gün bırakmasın, olmaz ve kırk gün ona ne sihirbaz kadın, ne sihirbaz erkek girmez. Ey Ali bunu evladına ve ailene ve komşularına öğret, bundan büyük bir âyet nâzil olmadı.' (Ahmed b.Hanbel, V, 142, 178); 'Her kim farz namazların her birinin arkasında Âyetü'l-Kürsî'yi okursa onu ölümden başka cennete girmekten engelleyecek hiçbir şey kalmaz. Yani ölünce doğru cennete gider ve ona ancak sıddık ve âbid olanlar devam eder.' (Âlûsî, el-Hindî, Suyûtî); 'Ve bunu her kim yatağına yatarken okursa Allah onu kendisine ve komşusuna ve komşusunun

6 Diyanet İşleri Ansiklopedisi, c. 4, s. 244-245, Mustafa Çetin

komşusuna ve etrafındaki evlere emin kılar.’ (Suyûtî); ‘Günlerin efendisi Cuma günü, sözlerin efendisi Kur’an, Kur’ân’ın efendisi Bakara Sûresi, Bakara Sûresi’nin efendisi de Âyetü’l-Kürsî’dir.’(Râmûzü’l-Ehâdis, 302) buyurmuştur.”⁷

“Bu âyet, Allah’ın yüce zâtı ile ilgili temel ilâhî meseleleri kapsamaktadır.”⁸

7 Elmalılı M. Hamdi Yazır, *Hak Dini Kur’an Dili*, sad. Prof. Dr. İsmail Karaçam, Yrd. Doç. Dr. Emin Işık, Yrd. Doç. Dr. Nusrettin Bolelli, Abdullah Yücel, Yayıncı Zehraveyn, İstanbul 2011, c. 2, s. 172

8 İsmail Hakkı Bursevî, *Muhtasar Rûhu’l-Beyân Tefsiri*, Damla Yayınevi, İstanbul 2010, c. 1, s. 444